

Kap Verde Nytt

medlemstidning för
Vänskapsföreningen
Amigos de Cabo Verde
Nummer 2/ 2011 Årgång 21

Lördag 17 september klockan 18.00 kommer årets sedvanliga fest att gå av stapeln i lokalen Flaggskippet när Solna station. Mer information i tidningen.

Vi hoppas att Gugú, författare från Santo Antão, då kommer att presentera sin bok *Tempo de Gongon*. Innan dess kan du läsa om boken här.

Vid besöket i anslutning till Black Panthers jubileum gick vi runt i omgivningarna och besökte ett par familjer som har barn i Mini Black. Vi intervjuade dem och tog också bilder från deras omgivningar.

Folke Löfgren, tidigare ambassadör och UD-tjänsteman tilldelades nyligen Amílcar Cabral orden med anledning av en strapatsrik resa han gjort under befrielsekriget. Han intervjuas i tidningen.

Det är 20 år sedan Amigos de Cabo Verde bildades och första numret av Kap Verde Nytt kom ut, vilket uppmärksammas i en kort artikel.

Brev från Black Panthers

Under året har många av våra faddrar fått tackbrev från Black Panthers. De har varit på portugisiska och flera faddrar har bett om en översättning. Så här står det i brevet.

Först av allt vill jag tacka alla faddrar för det stöd de ger till daghemmet Mini Black och ungdomsorganisationen Black Panthers.

Vi hade ett möte förra helgen där alla föräldrar till barnen på Mini Black deltog. Under mötet framkom att alla barn med faddrar i Sverige har haft goda resultat i skolan. Föräldrarna var mycket nöjda och deras liv har blivit enklare då de inte behöver bekymra sig för barnens skolgång. De vill framföra sitt stora Tack till er faddrar.

Stödet till barnen på daghemmet har varit i form av bättre mat, mediciner vid behov samt skolmateriel i form av böcker, pennor och ryggsäckar.

Alla föräldrar skickar nu hälsningar till faddrarna i Sverige och hoppas att en dag få lära känna dem på Kap Verde om de har möjligheter att komma på besök.

*Alcides Amarante
Ansvarig för daghemmet Mini Black
och Black Panthers*

Välkommen till årsfesten lördag 17 sept. 18:00

Det var svårare än vi trott att hitta en lokal för föreningens sedvanliga fest, i år i början av september. Det lyckades till sist, men tyvärr inte den dag vi meddelat tidigare. Vi hoppas att detta inte skall hindra dig från att vara med och önskar dig också välkommen till årsmötet 16.00 på samma plats.

Vi håller till i lokalen Flaggskeppet i Hagalund, nära Solna station. Kapverdisk mat ingår, dryck och drinkar finns att köpa i baren och vi dansar till liveband och DJ Luizinho. Festen kostar 200:- vid föranmälan senast 9 sept.

Vi återkommer med närmare detaljer i slutet av sommaren.

Bilder från Mini Blacks Várzea

Daghemmet Mini Black ligger i stadsdelen Várzea i Kap Verdes huvudstad Praia. En stadsdel med några stora gator med trånga och krokiga gränder emellan. Med mycket sand och enkla hus med små lägenheter. De flesta familjerna är fattiga och det är barnen i dessa som kommer till daghemmet.

För att skildra livet utanför Mini Black har vi hälsat på familjerna till några barn där och intervjuat dem.

Maria och Gils familj har 5 barn och 3 barnbarn. Äldsta barnet är 31 år. Totalt bor 11 personer i 3 rum. Gil arbetar sporadiskt med konstantverk och Maria är arbetslös. 7 av barnen har varit med i Mini-Black och Black Panthers.

Familjen kontaktad av Black Panthers och fick information om verksamheten. Deras stöd har varit av största vikt. Hjälp med skolmateriel har varit viktigt för barnens skolgång och två av barnen spelar i Black Panthers fotbollslag. Ett barn har en hudsjukdom, som behandlas med en salva de fått av Black Panthers.

Mormor Lauras dotter Carmencita har haft sin dotter Cleisy på Mini-Black. Cleisy går nu i skolan och får fortsatt stöd av Black Panthers. Mormor Laura ansvarar för hela sin familj och de är 7 personer som bor i ett enda rum.

Alla kan inte sova i huset så några får sova hos Carmencita tvärs över gränden. Laura säljer grågul för att få ihop pengar att leva för. Familjen har bara råd att äta 1 gång/dag. De får stöd av Black Panthers och enligt Laura är alla familjer i Várzea tacksamma för det stöd Black Panthers ger dem. Carmencita spelade som ung fotboll i Black Panther lag.

Cleisy har sin fadder Ingrid Sivertsson i Sverige.

På hemligt uppdrag i Afrika

För 38 år sedan deltog Folke Löfgren i en hemlig FN-expedition i djungeln i nuvarande Guinea-Bissau. Det var när befrielseörelsen kämpade för att området skulle bli självständigt från Portugal. Nyligen fick Folke Löfgren ta emot en orden för att ha stöttat självständighetsarbetet. Pedro Pires, som i dag är Kap Verdes president och den som överlämnade orden, var en av militärerna Folke Löfgren träffade under expeditionen.

- Vi trodde att uppdraget skulle vara i två dagar, men eftersom portugiserna fick reda på vår expedition och trappade upp krigföringen kunde vi bara röra oss på nätterna och stannade en vecka. Vi vandrade i träsk med krokodiler och nära minor, berättar Folke Löfgren som tjänstgjorde på UD i 40 år, men som numera är pensionär.

1972, när expeditionen ägde rum, var Folke Löfgren stationerad vid den svenska FN-representationen i New York och arbetade för FN:s kolonialkommitté som skulle följa självständighetsarbetet i kolonier på väg att bli suveräna. Sverige var det enda västeuropeiska land som var med i kommittén.

Vårt uppdrag i Guinea-Bissau var att markera internationell närvaro på det befriade området och rapportera till FN om befrielseörelsens framsteg när det gällde till exempel utbildning och vård. Vi hade med oss en duktig fotograf som dokumenterade skolor och byar men också bomber som inte detonerat och nedbrända hus, berättar Folke Löfgren.

Gruppen bestod av tre diplomater och två FN-tjänstemän. De vandrade till fots och besökte bland annat vårdinrättningar, en skola och träffade befrielseörelsen PAIGC:s organisatörer.

- Det är lättare att dölja byar och skolor i en djungel än i ett öppet landskap. Av militära skäl hade befrielseörelsen byggt enkla smala broar över floder och träsk eller lagt stockar att gå på precis under vattenytan så de inte syntes. Man fick hålla sig i den som gick framför för att inte falla. Skolan vi besökte bombades sorgligt nog ett par veckor efter vårt besök. Vi skulle även besöka byar, men eftersom portugiserna fått reda på vårt besök blev det för farligt.

Folke Löfgren börjar precis gå över en provisorisk bron. Foto: FN

Efter att expeditionen avslutats återvände gruppen till Guineas huvudstad Conakry. Där fick Folke Löfgren och de andra medlemmarna av expeditionen träffa Amílcar Cabral, ledaren för PAIGC.

- För befrielseörelsen var vårt besök viktigt. Och för FN var det ett ovanligt konkret stöd för befrielseörelsen. När vi mötte Amílcar Cabral hade han tårar i ögonen, det kommer jag aldrig att glömma, säger Folke Löfgren.

Amílcar Cabral mördades ett år efter besöket, men hans minne lever kvar. Han ses som landsfader både i Guinea-Bissau och Kap Verde. En av flygplatserna på Kap Verde är uppkallad efter honom liksom Guinea-Bissaus enda privata universitet.

När gruppen skrivit sin rapport till FN om befrielseörelsens framsteg nekade Portugal till att besöket alls ägt rum. I en artikel i Dagens Nyheter från april 1972 påstår portugiserna att "Afrikagerilla lurade observatörer från FN". Enligt Portugal skulle expeditionen i själva verket promenerat utmed Guineas gräns och aldrig varit inne i Guinea-Bissau

- Portugiserna gav ut en motskrift där vår resa kallades "Mission invisible", de visste att vi var inne på området, men säger att vi aldrig var där.

För någon månad sedan bjöds Folke Löfgren till Kap Verde för att motta en orden, Amílcar Cabrals orden, för sin roll i självständighetsarbetet. Av de fem som deltog i expeditionen lever i dag bara tre. Två av dem kunde komma, Folke Löfgren och Horacio Sevilla-Borja från Ecuador, för att ta emot orden ur president Pedro Pires hand.

- Jag tror vi fick orden för att kapverdierna känner en genuin uppskattning för vår insats. Självständighetskampen är en viktig del av deras historia, säger Folke Löfgren.

Folke Löfgren tar emot Amílcar Cabral-orden

Jag träffade före svenske ambassadören Folke Löfgren första gången på en sammankomst hos Kap Verdes honorärkonsul Miguel Pinto i november 2010. Han berättade att han lärt känna Miguel Pinto då han i januari samma år besökt Praia på inbjudan av president Pedro Pires för att ta emot Amílcar Cabral-orden.

Det hela lät mycket spännande och intressant så jag ville höra mer. Och här är Folkes berättelse om bakgrunden till att han fick motta Amílcar Cabral-orden.

Kan du berätta varför Du inbjöds?

Det går tillbaka till 1972 då Kap Verde och Guinea-Bissau fortfarande lydde under Portugal. Jag arbetade i den svenska FN-representationen i New York och där ingick att vara representant i den s.k. kolonialkommittén, där 24 stater var företrädna.

I de portugisiska områdena pågick ett befrielsekrig. Särskilt framgångsrik var befrielseörelsen PAIGC, som kämpade för frigörelse av både Guinea-Bissau och Kap Verde. Dess ledare var Amílcar Cabral, som åtnjöt stor respekt i världen, och bl.a. var väl bekant med Olof Palme.

Jag träffade Amílcar Cabral några gånger, både i New York och i Afrika. Cabral inbjöd 1972 FN att genom kolonialkommittén sända en besöksgrupp till de befriade områdena i Guinea-Bissau, och jag var en av tre diplomatiska representanter.

Hur kom det sig att du bjöds in till Kap Verde nu?

En av de militära chefer från PAIGC som tog emot oss då var just Pedro Pires, som idag är president i Kap Verde. Han ville åter träffa de två deltagare i FN-gruppen som finns kvar, min kollega Horacio Secilla-Borja, nu Ecuadors ambassadör i Berlin, och mig, pensionerad efter 40 år i UD. Presidenten ville tacka oss och genom oss FN för vad som betecknades som ett unikt och viktigt bidrag till kampen för befrielse från kolonialismen.

President Pires är väl medveten om hur strapatsrik denna besöksvecka i april 1972 var. Den portugisiska kolonialmakten intensifierade krigföringen just då och vi hade gått in i Guinea-Bissau i hemlighet. Men den portugisiska krigsmakten hade ändå fått kännedom om vårt besök.

Hur förberedde du besöket i Kap Verde och vad hände där?

Det var inga komplicerade förberedelser. Jag hade utomordentlig hjälp med råd av Kap Verdes honorärkonsul Miguel Pinto. Han hjälpte mig med både kontakter och språket. Jag fick ju vara beredd att säga några ord på portugisiska, när jag tackade för ordensutmärkelsen.

Folke Löfgren, ålder 70 år
Började på UD 1965. Har bland annat varit Sveriges ambassadör i Botswana och Schweiz.
Källa: www.sweden.gov.se
Foto: Taimi Köster, UD

Våra dagar i Kap Verde var en stor och positiv upplevelse. Det kändes verkligen hedersamt att ta emot Amílcar Cabral-orden av presidenten vid en högtidlig ceremoni. Vi fick också andra tillfällen att träffa presidenten och fru Pires. Det hölls ett seminarium om den koloniala frigörelsen, men vi hade också tillfällen att vara litet turister. Veckan gick verkligen fort och vi fick definitivt lust att komma tillbaka.

Det gladdade oss att se de stora framsteg som gjorts i Kap Verde efter frigörelsen. Kap Verde har mycket att bjuda på, jag både hoppas och tror att svenska turister allt mer skall upptäcka detta.

Leontina Barreto

President Pires överlämnar Amílcar Cabral-orden

Notiser

Den internationella Panafrikanska filmfestivalen ägde rum 13-17 april 2011 i Cannes och invigdes med den kapverdianska filmen "Futcera - a menina dos olhos grandes" av Fonseca Soares och Alexis Tsafas.

Filmen är baserad på en känd kapverdiansk berättelse och handlar om en flicka som återupptäcker sitt hemland efter att ha varit bosatt i Europa. Organisatören av festivalen motiverade sitt val av öppningsfilmen till festivalen med att det var en satsning på "de små stora"

Kriol Jazz Festival genomfördes med sin tredje upplaga den 13-16 april 2011 i huvudstaden Praia med deltagande artister från Kap Verde och andra länder.

Cabo Verde Music Awards är ett initiativ från artisten Gylito, som med detta avser att ge kapverdiansk musik en ny inriktning.

Gala showen ägde rum den 12 mars 2011 i riksdagshuset och bland de nominerade var följande artister/grupper: Cordas do Sol, Beto Dias och Suzanna Lubrano.

Gruppen Cordas do Sol från Santo Antão vann i kategorierna bästa akustiska skiva, bästa batuco/Kola san jon med låten *L'ume de lenha* samt årets bästa låt *Mnine de rua*.

Alicia Borges Månsson

Datum för presidentvalet har bestämts till den 7 augusti i år. Valet kommer i Sverige att anordnas på samma sätt som vårens parlamentsval, men med Emanuel Duarte som ny ordförande i den svenska valkommittén.

Post och frimärken

Postväsendet är en av Kap Verdes äldsta institutioner. Det har existerat sedan kolonialregeringen 1849 utfärdade en förordning om postservicen på öarna.

Kap Verdes första frimärken utkom 1877. Som koloni var frimärksutgivningen likartad med övriga portugisiska kolonier. Man gav ju under lång tid ut identiska märken i de olika kolonierna – endast åtskilda av kolonins namn. Krontypen följdes av märkena med kung Carlos och Ceres, som bägge kom i en rad utgåvor. Kung Carlos övertrycktes naturligtvis också på Kap Verde med "República", efter att republiken införts 1910.

Efter andra världskriget utkom ett hundratal märken, många även med motiv från Kap Verde, innan landet blev självständigt 1975.

Numera har Kap Verde begränsad men ganska trevlig utgivning, som bygger på en policy att återspegla landets natur och kultur, samt det sociala och politiska livet. Samtidigt är det viktigt för Kap Verdes postväsen att följa internationella normer i globaliserings-tecken.

Flera omorganiseringar av postverksamheten har företagits sedan landet blivit oberoende.

En viktig ändring kom som ett led i privatiseringssträvandena år 1995, då posten och televerksamheterna skildes åt, i två olika företag.

Kap Verdes postväsen: Correios de Cabo Verde, Filatelia, C.P. 220, Praia, Santiago, Kap Verde www.correios.cv

Källa: Nordisk filateli 2008

Tempo de Gongon

Hösten 2010 träffade föreningens styrelse Maria Augusta de Melo Nascimento "Gugú", med anledning av hennes då nyligen utgivna bok "Tempo de Gongon". Det blev ett starkt möte.

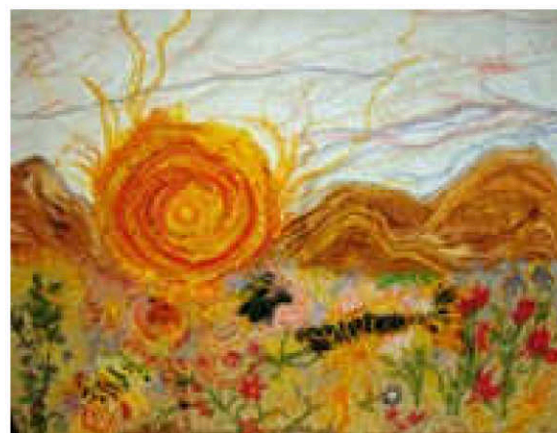
Boken som är skriven på portugisiska, presenterades först i Ponta do Sol - hennes hemby på ön Santo Antão, i samband med firandet av Kap Verdes 35-åriga självständighet. Hon har dedikerat boken till barnen på Kap Verde.

Gugú bor nu i Sverige och har tidigare bott i Portugal, Frankrike och Holland.

"- Jag började skriva utifrån mitt sökande efter en identitet. Jag förstod inte från början vem som var min mamma, än mindre min pappa. Jag överlämnades till min farmor som spädbarn för att leva med henne - i det stora huset - med min farfar, mina farbröder och fastrar samt våra hembiträden, bland dem min mamma. - Jag växte upp med berättelser som hyllade Portugal. Utan att ha varit där, beundrade jag landet på avstånd. När jag slutligen kom dit kände jag främlingskap och djup besvikelse.

- Jag söker ännu idag tillhörighet efter att ha levt hela mitt vuxna liv långt från mitt fädernesland och från dem som otvivelaktigt skulle varit mina föräldrar.

- Jag har skrivit och fortsätter att skriva, för att jag inte orkar behålla "denna resa" för mig själv".

Hennes utställning "Tröst i tråden" med broderier, visades på Nacka Konsthall i april i år. Ett exempel på hur skapande arbete kan ge tröst och lindring.

Alicia Borges Månsson har träffat Maria Augusta de Melo Nascimento och pratat med henne om boken. Intervjun kommer att publiceras i nästa nummer av KV-Nytt.

Gunilla Borgenvall

KV-Nytt 20 år

Kap Verde Nytt's första nummer kom ut våren 1991 och innehöll främst nyheten att PAICV fått lämna ifrån sig makten till oppositionspartiet MPD. Det första landet i Portugals forna kolonier i Afrika hade infört flerpartisystem.

En viss oro, om maktskiftet skulle inverka på samarbetet inom biståndet, framfördes i tidningen. Det fanns biståndsarbetare i Kap Verde, främst från Afrikagrupperna (AGIS), från Sverige.

En annan artikel, saxad från en kapverdiansk tidning, beskriver just ARO:s (Afrikagruppernas Rekryteringsorganisationen) närvaro och att man vill fortsätta stödja Kap Verde. Bistånd gavs då främst inom hälso/social-, undervisnings- och byggnadssektorn.

Basil Davidsons bok "Kap Verde - de lyckliga öarna" var nyss utgiven och recenserades.

Rollen för KV-Nytt skulle vara att bevaka Kap Verdes och dess kultur. Vi hoppas kunna presentera lite mer kring hur föreningen "Amigos de Cabo Verde" bildades i ett kommande nummer.

Gunilla Borgenvall

*Miljöbild från omgivningarna till
Black Panthers lokaler i Praia*

Pollentakaka

En mycket god och lättlagad kaka som kan tillagas helt gluten- och mjölkfri om man så önskar. Kan med fördel bakas dagen innan servering.

1,5 dl majspollenta
5 dl kokosmjölk (alt. grädde vid kokosallergi)
2,5 dl socker
100 g kokosfett (alt. 1 dl rapsolja)
1 nypa salt
250 g laktosfri crème fraiche/ naturell
färskost (av soja)
3 st äggulor
1 ägg
1 msk vaniljsocker
1 citron, rivet skal + saften
1-2 msk Limoncello eller liknande citronlikör

Sätt ugnen på 175°.

Koka upp kokosmjölk, hälften av sockret, kokosfett och en nypa salt under ständig omrörning. Använd gärna en kastrull med beläggning. Håll sakta ner majspollentan när fettet smält. Rör om hela tiden, till en fast smet som därefter får kallna.

Lägg crème fraiche/ naturell färskost och resten av sockret och vaniljsockret i en skål. Rör ner äggulor och ägg, ett i taget. Blanda därefter ner pollentasmeten, citronskal och saft samt likör.

Bred ut kaksmeten i en rund form som mäter ca 23 cm i diameter. Grädda kakan i ca 45-50 minuter. Låt kakan svalna, garnera gärna med färska bär efter smak, sikta över lite florsocker.

Leontina Barreto

Vänskapsföreningen

Amigos de Cabo Verde

amigosdecaboverde@hotmail.com

www.caboverde.se

Ordförande:

Arminda Bränngård, Ornässtugan,
178 79 Solna, tel 08-85 78 02

Redaktörer:

Claes-Göran Ahrén, tel 0243-25 11 20
Gunilla Borgenvall

Övrig styrelse:

Thomas Fahlman , sekr.
Claes-Göran Ahrén, kassör
Sylvia Hermansson, projekt
Alicia Borges-Månsson
Miguel Pinto
Leontina Barreto
Gunilla Borgenvall
Wiveca Roos Arbéus
Jonathan Howard

Medlemsavgift:

150:- kr, familj 200:-

Plusgiro:

92 12 38-2